

Datum: 15-5-2025
Betreft: Aanbevelingen RSC**IBAN** NL 46 RABO 0315 0432 96
BTW 857043079B01
KVK 67515614

Toezicht op structuur bezwaar en beroep eigenrisicodragers WGA

Het Register Specialistisch Casemanagement (RSC) is bezorgd over signalen vanuit de praktijk dat bij eigenrisicodragers WGA niet altijd duidelijk is of zij een structuur voor bezwaar en beroep hebben. Deze onduidelijkheid is zeer ongewenst omdat hieruit twijfel kan voortkomen over de rechten van deels arbeidsongeschikten. Dit levert niet alleen een belemmering op voor goed WGA-casemanagement, maar ook voor een optimaal functionerend hybride stelsel. Het is daarom wenselijk dat de overheid zo spoedig mogelijk actief toezicht gaat houden op dit punt. Dit is zonder ingrijpende wijzigingen te realiseren.

1. De wet is duidelijk: een bezwaarstructuur is verplicht

Er kan geen enkele twijfel over bestaan dat eigenrisicodragers WGA verplicht zijn een structuur voor bezwaar en beroep te hebben. Deze verplichting vloeit voort uit het gegeven dat zij bij uitvoering van de WGA op diverse punten optreden als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO).

Positie als ZBO geeft rechten én plichten

Het optreden als ZBO is een essentieel kenmerk van eigenrisicodragers voor de WGA. Op basis van deze keuze van de wetgever heeft de eigenrisicodrager onder meer het recht zelf maatregelen op te leggen aan (ex-) werknemers die hun verplichtingen niet nakomen ([artikel 89](#) Wet WIA). Ook heeft hij het recht zelf te beoordelen of een (ex-) werknemer voldoende re-integratie-inspanningen heeft verricht. Volgens [artikel 32 lid 4](#) van de Wet SUWI geeft de publieke uitvoeringsinstelling UWV hierover alleen een oordeel als de eigenrisicodrager hier expliciet om vraagt en voor zover deze er zelf geen besluit over heeft genomen.

Deze vergaande bevoegdheden gaan voor de eigenrisicodrager gepaard met verplichtingen die tot doel hebben de rechten van deels arbeidsongeschikte (ex-) werknemers te waarborgen. Eén daarvan is de verplichting zich te houden aan de wettelijke vereisten voor zorgvuldig bestuur. Besluiten die de eigenrisicodrager WGA neemt over de re-integratie en de uitkering, zijn besluiten in de zin van [artikel 1:3](#) van de Algemene wet bestuursrecht. De werknemer kan hier bezwaar en beroep tegen aantekenen zoals beschreven in [artikel 1:5](#) van deze wet.

Een belangrijke verplichting die hier voor de eigenrisicodrager uit voortvloeit is het inrichten van een structuur voor bezwaar en beroep. De eigenrisicodrager hoort hiervoor een procedure te hebben die voldoet aan de voorwaarden in [hoofdstuk 6](#) en [hoofdstuk 7](#) van de Algemene wet bestuursrecht. Dit brengt ook met zich mee dat de bezwaarprocedure bij de eigenrisicodrager niet het juridische eindpunt is. (Ex-) werknemers die het niet eens zijn met de wijze waarop hun bezwaar is afgehandeld, kunnen achtereenvolgens beroep aantekenen bij de bestuursrechter en in hoger beroep gaan bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB).

2. Zonder bezwaarstructuur geen goed functionerend stelsel

Naleving van de wettelijke bezwaarverplichtingen door eigenrisicodragers is een randvoorwaarde voor een optimaal functionerend hybride stelsel.

Waarborging van rechten hoort boven iedere twijfel verheven te zijn

Onduidelijkheid over de aanwezigheid van een structuur voor bezwaar en beroep maakt het voor deels arbeidsongeschikte (ex-) werknemers niet bij voorbaat onmogelijk om bezwaar te maken tegen besluiten van een eigenrisicodrager WGA. Het verhoogt echter wel onnodig en buitenwettelijk de drempel, en kan daarom twijfel zaaien over de vraag of hun rechten voldoende zijn gewaarborgd. Dit is een ongewenste verstoring van de goede werking van het hybride stelsel voor de WGA.

- Een deels arbeidsongeschikte die onder de verantwoordelijkheid van een eigenrisicodrager WGA valt, hoeft zich uiteraard niet neer te leggen bij de afwezigheid van een structuur voor bezwaar en beroep. Zo'n (ex-) werknemer kan – al dan niet met professionele juridische ondersteuning – de eigenrisicodrager schriftelijk wijzen op diens verplichting om als OZB wél zo'n structuur te hebben. Ook kan hij of zij er hierbij op wijzen dat bij onvoldoende opvolging door de ERD noodzakelijkerwijs de stap naar beroep bij de bestuursrechter volgt.
- Deze route staat open bij alle besluiten die de eigenrisicodrager over de re-integratie en de uitkering neemt. Dit geldt dus zeker niet alleen voor het bij wijze van sanctie opschorten of schorsen van de uitkering. Als de eigenrisicodrager een bezwaar van de werknemer niet volgens de wettelijk voorgeschreven structuren afhandelt, moet dat net zo goed als een besluit over de re-integratie worden opgevat. Gezien de wettelijke voorschriften voor zorgvuldig bestuur valt bovendien te voorzien dat de bestuursrechter uiterst kritisch op zo'n besluit zal reageren.
- Een belangrijke kanttekening is dat het bewandelen van bovenstaande route voor veel deels arbeidsongeschikte (ex-) werknemers in de praktijk niet eenvoudig zal zijn. Hier zijn meer kennis, vaardigheden en wellicht ook deskundige ondersteuning voor nodig dan de wetgever voor ogen heeft gehad. Diens keuze om eigenrisicodragers aan de wettelijke vereisten voor zorgvuldig bestuur te binden maakt duidelijk dat de structuur voor bezwaar en beroep juist zo laagdrempelig mogelijk hoort te zijn. En terecht. Want succesvolle re-integratie vraagt om goed functionerende, laagdrempelige structuren voor het kenbaar maken van bezwaren en oplossen van geschillen.

- De conclusie moet daarom zijn dat de afwezigheid van een structuur voor bezwaar en beroep op ongewenste wijze de drempel verhoogt om een procedure voor bezwaar en beroep te starten. Dit levert op zijn beurt een ongewenste verstoring op van de werking van het hybride stelsel voor de WGA. Hierin hoort waarborging van de rechten van deels arbeidsongeschikten bij zowel publieke als private uitvoering boven iedere twijfel verheven te zijn. Het kan niet zo zijn dat deze (ex-) werknemers bij eigenrisicodragende werkgevers met een hogere drempel te maken hebben dan bij publieke uitvoerder UWV.

3. Zonder bezwaarstructuur ook geen goed casemanagement

Naleving van de wettelijke bezwaarverplichtingen door eigenrisicodragers is ook een randvoorwaarde voor goed casemanagement. In de praktijk laten veel eigenrisicodragers WGA zich door casemanagers ondersteunen. De afwezigheid van een bezwaarstructuur levert daarom ook langs deze weg een ongewenste verstoring op van de werking van het hybride stelsel.

Casemanagers moeten op aanwezigheid van een bezwaarstructuur kunnen rekenen

Alle casemanagers die eigenrisicodragers WGA ondersteunen, moeten erop kunnen rekenen dat een structuur voor bezwaar en beroep aanwezig is. En ook dat deze volgens de voorschriften in de Algemene wet bestuursrecht is ingericht. Ontbreekt deze randvoorwaarde, dan kunnen de casemanagers in kwestie hun dienstverlening richting cliënten en klanten niet goed invullen.

- Casemanagers horen de deels arbeidsongeschikte (ex-) werknemers die zij begeleiden op relevante momenten te wijzen op de wettelijke mogelijkheden voor bezwaar en beroep. Dit is niet alleen een kwestie van zorgvuldige dienstverlening, maar ook een eis die voortvloeit uit de gedragscodes van het [RSC](#) en de [RNVC](#). Beide verplichten aangesloten casemanagers om integer en conform de wet- en regelgeving te handelen. Dat kan in dit geval echter alleen als de vereiste structuren voor bezwaar en beroep ook werkelijk aanwezig zijn.
- Bij de ondersteuning van een eigenrisicodrager WGA staan casemanagers voor de opdracht om diens rol als werkgever en uitvoerder sociale zekerheid maximaal te versterken. Dat wil zeggen: de eigenrisicodrager zo goed mogelijk ondersteunen bij het nakomen van diens wettelijke verplichtingen. Dit kan alleen als de eigenrisicodrager de wettelijke re-integratieverplichtingen en de voorschriften voor zorgvuldig bestuur naleeft. Is dit niet het geval, dan komt de casemanager in een onmogelijke positie terecht. De eigenrisicodrager vraagt hem of haar dan feitelijk om een deel van de rolversterking achterwege te laten. Ook hier geldt dat dit niet alleen strijdig is met de principes van goede dienstverlening, maar ook met de gedragscodes voor casemanagers.

Cliëntbegeleiding en bezwaarafhandeling vragen om rolscheiding

Goed om in dit verband op te merken is dat het inrichten van een oplossing voor casemanagement iets fundamenteel anders is dan het inrichten van een structuur voor bezwaar en beroep. Het tweede hoort aan te sluiten op het eerste, maar kan er nooit onderdeel van zijn.

Een casemanager die namens een eigenrisicodrager WGA deels arbeidsongeschikte (ex-) werknemers begeleidt, kan volgens de wet namelijk niet tevens bezwaren van deze cliënten afhandelen.

- [Artikel 7:5](#) van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat belanghebbenden bij een bezwaar moeten worden gehoord door een persoon die niet bij de voorbereiding van het bestreden besluit betrokken is geweest. Worden de belanghebbenden door meer dan één persoon gehoord, dan hoort de meerderheid van deze personen, onder wie degene die het horen leidt, niet bij de voorbereiding van het besluit betrokken te zijn geweest.
- Voorbereiding van besluiten van de eigenrisicodrager is onlosmakelijk met het casemanagement verbonden, want de casemanager begeleidt deels arbeidsongeschikte (ex-) werknemers namens de eigenrisicodrager. Bovenstaande wettelijke bepalingen waarborgen daarom niet alleen een frisse en onbevooroordeelde blik op de situatie waar een bezwaar over gaat. Ze sluiten tevens uit dat een casemanager die namens een eigenrisicodrager WGA een cliënt begeleidt, daarnaast ook eigenhandig eventuele bezwaren van die cliënt afhandelt.

4. Actief overheidstoezicht is eenvoudig te realiseren

Duidelijkheid over bezwaarstructuren bij eigenrisicodragers WGA is van groot belang voor goed casemanagement en een optimaal functionerend hybride stelsel. Het is daarom wenselijk dat de overheid zo spoedig mogelijk actief toezicht gaat houden op dit punt. Dit is zonder ingrijpende wijzigingen te realiseren. Hieronder doen we enkele suggesties die nauw aansluiten bij al bestaande controle- en toezichtmechanismen.

1. Verplicht aspirant eigenrisicodragers WGA om in hun aanvraag bij de Belastingdienst aan te geven wie als behandelaar van bezwaren gaat optreden. Vergelijkbare verplichtingen zijn het verplicht overleggen van een [garantieverklaring voor het faillissementsrisico bij eigenrisicodrager WGA](#) en van [afspraken met de arbodienst of bedrijfsarts over de medische verzuimbegeleiding](#) bij eigenrisicodrager Ziektewet.
2. Verplicht eigenrisicodrager WGA om op hun publiek toegankelijke site te communiceren over hun bezwaarprocedure. Op deze manier is de informatie altijd vindbaar, zowel voor (ex-) werknemers als voor toezichthouders. Deze aanpak is vergelijkbaar met de verplichtingen voor gecertificeerde arbodiensten. Volgens artikelen 8.2.1 en 10.2 van het [certificatieschema arbodiensten](#) horen zij klanten op de aanwezigheid van hun klachtenprocedure te wijzen, en de tekst van deze procedure voor iedereen toegankelijk of kosteloos beschikbaar te maken.
3. Laat UWV toezicht houden op de aanwezigheid van en communicatie over de wettelijk verplichte bezwaarregeling bij eigenrisicodrager WGA. UWV treedt al op als [toezichthouder bij eigenrisicodrager voor de Ziektewet](#). Aangezien veel werkgevers beide vormen van eigenrisicodrager combineren, kan UWV bij uitoefening van zijn toezichthoudende taken wellicht hetzelfde doen.